

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udvalgte digte

Citation: Ewald, Johannes: "Udvalgte digte", i Ewald, Johannes: *Udvalgte digte*, udg. af Esther Kielberg ; Kim Ravn , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 241. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald02dkval-shoot-idm140323881385504/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

devig Jacobsen, Arendse (se efterskrift s. 194f), madam Jacobsens niece Hedvig Rørs og Ewalds mor; se Brix s. 97. – *Sangens Gædinde*: kamønen, jf. str. 1.

Vers paa et Sølv Skuldt givet til et Konge-Baad af
Hr. Agent Claesen som afgangen Fugle-Konge

Trykt efter SS bd. 3, s. 99, hvis tekstgrundlag er *Adresseavisen* 1777, nr. 124, 5. aug. Her berettes om *uden aarlige Fugle-Skydning* i Helsingør, der blev begyndt den 30 Julii.

- 56 *Konge-Baad*: Man opnår retten til at bære et kongebånd som sejrherren i fugleskydning, dvs. festlig sammenkomst, ved hvilken en forening af *eskydebrødre* skyder en træfugl ned.

Tanker ved Graven af den unge Jens Sanderschov

Trykt efter SS bd. 3, s. 104-105, hvis tekstgrundlag er *Adresseavisen* 1777, nr. 187, 24. nov.

- 57 *Jens Sanderschov* døde som 14-årig 19. nov. 1777. – *stampe mod Hans Baad*: jf. Ap. Gem. 26,14. – *hulle*: som frembringer en hul lyd. – *Ak naar (...) den utalte Dag*: måske menneskets korte liv (*Støvet Dage*) er tit kvalfuldt; alligevel bør man ikke ønske sig livet kortere, eller: alligevel skal man skønne på hver dag, man får tildelt. – *lispel*: hvisker. – *Tordenen Kile(s)*: tordengudens våben; poet. om lynstrålen.
- 58 *tylder*: hædret. – *din Lærer*: Digtet er skrevet i den afdødes lærers navn (*T*). – *den glimter*: Skyen udsender et lyn (fra Gud), der bortri-
ver Sanderschov fra de levendes tal.

Sang i Anledning af Kongens Fødselsdag 1778

Trykt efter SS bd. 3, s. 109, hvis tekstgrundlag er *Adresseavisen* 1778, nr. 22, 9. feb. Sangen blev skrevet i anledning af en opførelse af Ewalds skuespil *Balders Død* (1775) på Hofteatret 7. feb. 1778.

- 59 *Kongen(s)*: Christian VII (1749-1808), konge fra 1766. – *Fødselsdag*: den 29. januar fyldte kongen 29 år. – *Vælfæder*: faderen for de faldne, navn for den nord. hovedgud Odin som krigsgud. – *Balder*: gud i nord. mytologi, tilskrives mod og mandighed, men også godhed;

et kristuslignende symbol på lidelse pga. sin tragiske død, der lam-slog alle aserne: Alt det skabte i verden, undtagen misteltenen, var taget i ed om ikke at skade Balder. Tilskyndet af Loke dræbte den blinde Høder Balder med en pil, dannet af misteltenen. – *græd den første Gang (...)* ved *Blod*: græd for første gang over blodsudgydelse. – *Válhall*: Odins hal for faldne krigere. – *Noar*: hvornår. – *Aser*: stedeform til »As«, fællesbetegnelse for de herskende guder i nord. mytologi. – *Nønter*: nornerne var if. nord. mytologi tre skabnegudinder. – *pæger*: peger. – *opklæet Odins Øje*: forsvinder (den énøjede) Odins tårer. – *mild*: glad, fornøjet. – *Dans Elsker*: Danmarks elsker, dvs. Odin (Vålfader). – *Norden (pæger)*: måske fejl for »Normen«.

Et hengivent Ønske

Trykt efter SS bd. 3, s. 115, hvis tekstgrundlag er *Alm. Da. Bibl.* 1778, bd. 1, nr. 1, s. 81.

60 *Myrfæder*: tallose skarer. – *Intets taase Nat*: allusion til skabelsesberetningen; Gud skabte verden af mørket, jf. 1. Mos. 1,1f. – *Cherubiner: cherub* (se ordlisten s. 224) er hebraisk; flertal: *cherubim*. – *Stovets Fæder*: menneskets fader, dvs. Gud. – *Idæet*: virken, handlen.

Aftenen; et Fragment

Trykt efter SS bd. 3, s. 116, hvis tekstgrundlag er *Alm. Da. Bibl.* 1778, bd. 1, nr. 1, s. 81f. Datering: if. Brix fra 1776.

60 *din*: solens. – *Frydens Glimt (...)* *Krause kun mit (...)* *Bryst*: vistnok: frydens glimt (dvs. dine frydefulde sidste glimt) kruser blot mit bryst. – *min Elskete(s)*: om solen. – *I et grundløst Mørk forsvinde (...)* *mig*: Lad hvert et trøstens glimt forsvinde i et bundløst mørke. – *Døve*: svækker, sløver.

Eselet og Bonden. En Fabel

Trykt SS bd. 3, s. 117-18, hvis tekstgrundlag er *Alm. Da. Bibl.* 1778, bd. 1, nr. 1, s. 82f. Udkast til digtet vistnok fra 13. marts 1777, dvs. kort efter Ewalds overflytning til Søbækshus (se efterskriften s. 199).